

[Landbrugsministeren]

To scenarier for udvikling af dansk landbrug

Dansk landbrug er ikke underkastet en samlet central planlægning. Udviklingen i landbruget er resultatet af beslutninger truffet af de knap 80.000 heltids- og deltidslandmænd i Danmark.

En handlingsplan bliver derfor ikke en samlet plan for, hvorledes regeringen finder at landbruget skal udvikles, og en tilhørende oprensning af de midler, som skal sikre denne udvikling. Der er snarere tale om et forsøg på at skønne over landbrugets udvikling og på denne baggrund opstille en række midler, som skal fremme en ønsket eller hæmme en uønsket udvikling. Med henblik på at afdække væsentlige udviklingstræk i landbruget er det valgt at betragte udviklingen over en 15-års-periode og samtidig underopdele forløbet i en 5- og 10-årig delperiode for herved at kombinere ønsket om

at afdække langsigtede træk med behovet for politisk relevante tidshorisonter.

Det har ikke meget mening at søge at opstille en enkel prognose for udviklingen de næste 15 år. Hertil er forudsætningerne alt for usikre. Som led i arbejdet med handlingsplanen er det valgt at opstille 2 forløb (scenarier). I det ene forløb forudsættes det, at landbrugsstøtten i EF halveres i perioden frem til år 2004. I det andet forløb er det forudsat, at landbrugsstøtten forsvinder helt i 15-års-perioden. I beregningerne er hele landbrugsstøtten konverteret til pristøtte. I de to forløb falder f.eks. kornprisen med henholdsvis 33 pct. og 50 pct. Forløbene er opstillet for at illustrere, hvorledes det vil gå under disse forudsætninger. Den faktiske udvikling vil formentlig ligge et sted mellem disse yderpunkter.

Centrale størrelser i de to alternative forløb er vist i tabel 1.

Tabel 1. To scenarier for udvikling af dansk landbrug

	1989	1995		2004	
		I	II	I	II
Antal bedrifter, 1.000	79	67	60	53	41
Landbrugsareal, mio. ha	2.750	2.600	2.585	2.500	2.310
Antal slagtesvin, mio.	15,5	17,1	17,3	19,5	19,5
Antal malkekøer, 1.000	758	654	662	552	575

Anm.: I forudsætter halvering af landbrugsstøtten frem til år 2004; II forudsætter afskaffelse af landbrugsstøtte frem til år 2004.

Kilde: Modelberegninger foretaget på Sektion for Økonomi på KVL.

Antallet af selvstændige landbrugsbedrifter ventes fortsat at falde. Op imod halvdelen af bedrifterne ventes at ophøre som selvstændige bedriftsenheder. Antallet af heltidsbedrifter vil ligge i størrelsesordenen 15.000-20.000. Det samlede dyrkede landbrugsareal vil blive reduceret med mellem 250.000 og 450.000 ha i løbet af 15 år. Heraf går 60.000-70.000 ha til byudvikling og veje, mens resten tages ud af omdriften på grund af manglende rentabilitet, dvs. bliver marginaljorder som følge af faldende kornpriser og tilskud til udtagning af landbrugsjord. Da kornprisen forventes at falde mere end pri-

sen på svinekød, bliver det rentabelt at udvide svineproduktionen, som ventes at vokse med knap 2 mio. svin frem til 1995 og derefter yderligere godt 2 mio. svin i løbet af det følgende ti-år.

Da mælkeydelsen forventes fortsat at stige med 2 pct. om året, vil antallet af malkekøer falde som følge af kvoteordningen, som forudsættes opretholdt i forløb I. I forløb II falder priserne så meget, at kvoteordningen kan ophæves. Antallet af malkekøer falder en smule mindre i forløb II.